

warden, 19 november 2013 en 18 maart 2014, *TvAR* 2014, 5775).

E.H.M. Harbers

Ruimtelijke ordening

8008

ECLI:NL:RVS:2019:3417

**Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State
9 oktober 2019**

(Buitengebied Halderberge)

(mr. J. Hoekstra, voorzitter, en mr. B.P.M. van Ravels en mr. E.A. Minderhoud)

Met noot P.P.A. Bodden

Weiden van vee. Stikstof. Natura 2000-gebieden.

[Algemene wet bestuursrecht, art. 3:2, art. 3:46, art. 6:19, art. 8:72, Wet natuurbescherming, art. 2.7, art. 2.8, Wet ruimtelijke ordening, art. 2.3, art. 3.3, art. 3.5, eerste lid, Wet geurhinder en veehouderij, art. 4]

Bij besluit van 12 oktober 2017 heeft de raad van de gemeente Halderberge het bestemmingsplan "Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied Halderberge" vastgesteld. Het bestemmingsplan maakt onder meer de nieuwvestiging of uitbreiding van melkveehouderijen mogelijk. De Brabantse Milieufederatie vreest voor een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden als gevolg van een met die nieuwvestiging of uitbreiding samenhangende toename van het weiden van vee.

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

- appellant sub 1], wonend te Oud Gastel, gemeente Halderberge, en anderen, (hierna: [appellant sub 1] en anderen),
- Stichting Brabantse Milieufederatie, gevestigd te Tilburg, (hierna: de BMF),
- [appellante sub 3], gevestigd te Hoeven, gemeente Halderberge,
- [appellant sub 4], wonend te Oud Gastel, gemeente Halderberge,
- [appellante sub 5A] en [appellant sub 5B], beiden wonend te Oud Gastel, gemeente Halderberge, (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant sub 5]),
- [appellant sub 6], wonend te Hoeven, gemeente Halderberge,

en

de raad van de gemeente Halderberge,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 12 oktober 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied Halderberge" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellant sub 1] en anderen, de BMF, [appellante sub 3], [appellant sub 4], [appellant sub 5] en [appellant sub 6] beroep ingesteld.

Bij besluit van 14 december 2017 heeft de raad het bestemmingsplan "Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied Halderberge" gewijzigd vastgesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De raad, [appellant sub 5] en [appellant sub 6] hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de beroepen ter zitting behandeld op 10 april 2019, waar [appellant sub 1] en anderen, vertegenwoordigd door [gemachtigde], de BMF, vertegenwoordigd door [gemachtigde], [appellante sub 3], vertegenwoordigd door ing. J.B.M. Lauwerijssen, rechtsbijstandverlener te Tilburg, [appellant sub 4], bijgestaan door mr. W. Krijger, rechtsbijstandsverlener te Ulicoten, [appellant sub 5], [appellant sub 6], en de raad, vertegenwoordigd door A.M.C. Coppens-Timmermans en R. Timmermans, zijn verschenen.

Overwegingen

Inhoudsopgave Rechtsoverweging

Betekenis van de uitspraak voor het weiden van vee 1.

Toetsingskader 2.

Inleiding 3.

Herstelbesluit 4.

Planregels 5.

Beroep van [appellant sub 1] en anderen 6.

Beroep van de BMF 13.

Beroep van [appellante sub 3] 29.

Beroep van [appellant sub 4] 38.

Beroep van [appellant sub 5] 46.

Beroep van [appellant sub 6] 57.

Betekenis van de uitspraak voor appellanten 66.

Betekenis van de uitspraak voor het weiden van vee 1. Het bestemmingsplan maakt onder meer de nieuwvestiging of uitbreiding van melkveehouderijen mogelijk. De BMF vreest voor een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden als gevolg van een met die nieuwvestiging of uitbreiding samenhangende toename van het weiden van vee. De Afdeling heeft eerder vastgesteld dat het weiden van vee door een melkveehouderij onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van de stallen waarin het vee wordt gehouden. In deze uitspraak overweegt de Afdeling voorts dat de gevolgen van een met de nieuwvestiging of uitbreiding van een veehouderij gepaard gaande toename van het weiden van vee ook bij de vaststelling van een bestemmingsplan dat in die nieuwvestiging of uitbreiding voorziet, passend moeten worden beoordeeld in de zin van de Wet natuurbescherming. Het gaat daarbij om een toename van beweiden in vergelijking met de feitelijk, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het plan (de zogenoemde referen-

tiesituatie). In dit geval oordeelt de Afdeling dat in de gemaakte passende beoordelingen onvoldoende onderzoek is gedaan naar de gevolgen van de toename van beweiden. Dat had wel moeten nu het plan ook voorziet in de vestiging van nieuwe, dan wel in de uitbreiding van bestaande melkveehouderijen die hun vee (mogen) weiden. De Afdeling verwijst voor de onderbouwing van haar oordeel naar de overwegingen 17. - 175. en 27.

Deze uitspraak betekent dat in geval een bestemmingsplan voorziet in een ontwikkeling van melkveehouderijen, die ook een toename van het te houden vee ten opzichte van de feitelijke, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het plan kan inhouden, en significante gevolgen van dat plan voor Natura 2000-gebieden - inclusief de gevolgen van de beweiding daarvoor - niet zijn uitgesloten, de voor een dergelijk plan op te stellen passende beoordeling ook moet zien op het beweiden. Voor alle duidelijkheid: deze uitspraak betekent niet dat vee in stallen moet worden gehouden maar dat het beweiden van vee in voorkomend geval onderdeel moet zijn van het te verrichten onderzoek naar de gevolgen van een bestemmingsplan voor Natura 2000-gebieden.

(...)

Het beroep van de BMF

Inleiding

13. De BMF kan zich niet met het plan verenigen omdat het volgens haar voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen die een toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden meebrengen. Volgens de BMF is daardoor niet de zekerheid verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet zal aantasten. Het gaat om ontwikkelingsmogelijkheden voor grondgebonden veehouderijen en intensieve veehouderijen, om ontwikkelingsmogelijkheden voor andere agrarische bedrijven dan veehouderijen en om het weiden van vee, zo stelt de BMF.

13.1. De raad stelt zich onder verwijzing naar bijlage 3 van de planregels op het standpunt dat het plan daarmee de feitelijk bestaande, legale situatie vastlegt en in zoverre geen ontwikkelingen mogelijk maakt die een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande stikstofdepositie tot gevolg kunnen hebben. Voor zover het plan met bijlage 4 van de planregels wel in dergelijke ontwikkelingen voorziet, is volgens de raad de zekerheid verkregen dat de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden daardoor niet zullen worden aangetast. Die zekerheid is immers verkregen uit de passende beoordelingen die zijn opgesteld voor de in bijlage 4 vermelde vergunningen voor die ontwikkelingen, danwel uit de passende beoordeling die aan het Programma Aanpak Stikstof (hierna: het PAS) ten grondslag is gelegd, aldus de raad.

13.2. Omwille van de begrijpelijkheid en de leesbaarheid van de uitspraak, wordt hier, voorafgaand aan de inhoudelijke behandeling van de beroepsgronden, eerst het wettelijk kader uiteengezet en vervolgens de plansystematiek met betrekking tot

de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen besproken.

(...)

Toename stikstofdepositie door het weiden van vee 17. De BMF stelt dat het plan de mogelijkheid biedt om het aantal dieren binnen een melkveehouderij uit te breiden, mits de stikstofdepositie in vergelijking met de stikstofdepositie, waarvoor een natuurvergunning is verleend, niet toeneemt. De BMF stelt dat een dergelijke toename van het aantal dieren meer beweiding tot gevolg heeft. Dit leidt volgens de BMF tot een toename van mest op de weidegronden en daarmee tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. De gevolgen van stikstofdepositie door het weiden van het melkvee op Natura 2000-gebieden zijn volgens de BMF ten onrechte niet passend beoordeeld. Het daarvoor benodigde onderzoek is niet verricht.

17.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het op grond van artikel 1, lid 1.42 niet is toegestaan meer dieren te houden dan het aantal dieren waarvoor een vergunning is verleend of een melding is gedaan. Een uitzondering daarop betreft de afwijkingbevoegdheid zoals opgenomen in artikel 3, lid 3.5.6, mits bij gebruikmaking van die bevoegdheid geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie ten opzichte van de bestaande stikstofdepositie. Ter zitting is door de raad toegelicht dat de effecten van een toename van het aantal dieren buiten de stal zijn verdisconteerd in artikel 1, lid 1.42. Voor zover ten opzichte van de situatie ten tijde van de vaststelling van het plan een toename van het weiden van het melkvee kan plaatsvinden, zijn de gevolgen daarvan volgens de raad passend beoordeeld bij de vergunningverlening, dan wel in het kader van het PAS.

17.2. Niet in geschil is dat ook het weiden van melkvee significante gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Bovendien staat vast dat in het plangebied melkveehouderijen zijn gevestigd. Deze hebben in het plan binnen de verschillende agrarische bestemmingen de aanduiding "grondgebonden veehouderij".

De Afdeling heeft in de uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1604 overwogen dat het weiden van vee door een melkveehouderij onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden. Dit betekent dat naar aanleiding van een aanvraag om een natuurvergunning voor het oprichten, exploiteren of wijzigen van een veehouderij ook de gevolgen van het daarmee samenhangende weiden van vee beoordeeld moeten worden. Het gegeven dat het weiden van vee onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, exploitatie of uitbreiding van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden, betekent naar het oordeel van de Afdeling dat de gevolgen van het weiden van vee bij de vaststelling van een bestemmingsplan moeten worden beoordeeld als een bestemmingsplan voorziet in de (nieuw)vestiging of uitbreiding van een melkveehouderij waarin het weiden van het melkvee onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

173. De Afdeling ziet zich dan ook voor de vraag gesteld of het plan voorziet in de (nieuw)vestiging of uitbreiding van melkveehouderijen, waarvan het weiden van vee deel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

Ingevolge artikel 3, lid 3.2, artikel 4, lid 4.2 en artikel 5, lid 5.2, van de planregels mogen binnen agrarische bouwvlakken bedrijfsgebouwen worden opgericht. Op grond van artikel 3, lid 3.4.3, onder b, artikel 4, lid 4.5.3, onder b en artikel 5, lid 5.4.3, onder a mag het gebruik van gronden en bouwwerken ter plaatse van de aanduiding "grondgebonden veehouderij" niet leiden tot een toename van de bestaande stikstofdepositie. Ingevolge artikel 1, lid 1.42 wordt onder "bestaande stikstofdepositie" verstaan de stikstofdepositie die plaatsvindt ten gevolge van de emissie van een veehouderij, zoals vastgelegd in de bijlagen 3 en 4 van de planregels.

De Afdeling stelt vast dat ter plaatse van de gronden met de aanduiding "grondgebonden veehouderij" op grond van bijlage 3 de bestaande dieraantallen en diercategorieën zijn toegestaan. In deze bijlage is voor de betrokken veehouderijen de referentiesituatie, de feitelijke, planologisch legale situatie ten tijde van de vaststelling van het plan vastgelegd. Het plan voorziet in zoverre niet in ontwikkelingsmogelijkheden die tot een toename van stikstofdepositie kunnen leiden.

In bijlage 4 wordt verwezen naar specifieke natuurvergunningen. De raad heeft met de verwijzing naar deze bijlage beoogd de bedrijfssituatie waarvoor een natuurvergunning is verleend, planologisch mogelijk te maken. Daarbij gaat het onder meer om uitbreidingen van melkveehouderijen, ten behoeve waarvan een natuurvergunning is verleend en waarin het vee wordt gehouden in een stalsysteem waarbij het vee permanent op stal staat. Bij dergelijke veehouderijen leidt een uitbreiding van de veestapel niet tot een toename van het weiden van vee. Het weiden van vee is bij dergelijke veehouderijen niet vergund, en daarmee ook niet planologisch toegestaan.

Anders is het bij melkveehouderijen, ten behoeve waarvan een in bijlage 4 opgenomen natuurvergunning is verleend voor het houden van vee in een stalsysteem dat het weiden van vee impliceert. Het plan maakt in dat geval een uitbreiding van melkveehouderijen mogelijk, waarin ook het weiden van vee plaatsvindt.

Verder maakt het plan op grond van onderscheidenlijk artikel 3, lid 3.5.6, artikel 4, lid 4.6.6 en artikel 5, lid 5.5.6, van de planregels bij afwijking ontwikkelingen van melkveehouderijen ten opzichte van de referentiesituatie mogelijk. In die bepalingen is de mogelijkheid opgenomen om af te wijken van de in bijlage 3 en bijlage 4 opgenomen, respectievelijk daaruit voortvloeiende dieraantallen en diercategorieën. Daarmee maakt het plan een omschakeling mogelijk van een melkveehouderij, waarvan het weiden van vee geen onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering, naar een melkveehouderij waarvan beweiding wel onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

174. Uit het voorgaande volgt dat het plan voorziet in vestigings- of uitbreidingsmogelijkheden van melkveehouderijen, waarvan beweiding deel uitmaakt van de bedrijfsvoering, zodat de raad in het kader van de vaststelling van het plan de gevolgen daarvan voor Natura 2000-gebieden had dienen te beoordelen. In dat kader dienen ook de gevolgen van de toename van het te beweiden melkvee te worden beoordeeld. Voor zover het plan op grond van natuurvergunningen bij recht voorziet in ook een dergelijke toename van het weiden van vee, overweegt de Afdeling het volgende.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 11 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1185, onder 5.7, maakt artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb een uitzondering op de verplichting om een passende beoordeling op te stellen, maar alleen als het plan een herhaling of voortzetting is van een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt en voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat plan.

Het weiden van vee hoeft alleen in een daartoe aan een bestemmingsplan ten grondslag te leggen passende beoordeling te worden betrokken, voor zover het betrokken bestemmingsplan voorziet in een toename van het weiden van vee ten opzichte van de referentiesituatie. Het plan maakt een toename van het te beweiden vee slechts mogelijk voor zover die toename is begrepen in een van bijlage 4 deel uitmakende natuurvergunningen, in die zin dat een melkveehouderij beschikt over een natuurvergunning voor een stalsysteem dat het weiden van vee impliceert. Onder verwijzing naar de uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1604, onder 12.2, overweegt de Afdeling dat er lange tijd van uit is gegaan dat de activiteit weiden van vee niet vergunningplichtig was. Toen door de uitspraak van 4 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:316 duidelijk werd dat het weiden van vee wel vergunningplichtig kan zijn, werd het weiden van vee vervolgens uitgezonderd van de vergunningplicht. Gelet hierop is aannemelijk dat een natuurvergunning, die betrekking heeft op een uitbreiding van een melkveehouderij met een stalsysteem dat het weiden van vee impliceert, niet de toename van de activiteit weiden van vee als zodanig omvat. De gevolgen van de toename van het te beweiden vee zijn in die gevallen aldus niet in een passende beoordeling onderzocht. De Afdeling stelt vast dat de raad niet heeft onderzocht of de toename van het weiden van vee onderdeel uitmaakt van de in bijlage 4 opgenomen natuurvergunningen, en, indien dat wel het geval is, of dat in de aan die natuurvergunningen ten grondslag gelegde passende beoordelingen is betrokken. Daarmee heeft de raad niet aangevoerd dat is voldaan aan de vereisten van artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb.

Gelet hierop is het plan naar het oordeel van de Afdeling in zoverre dan ook in strijd met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en in strijd met artikel 2.8, derde lid, van de Wnb vastgesteld.

Het betoog slaagt.

175. Voor zover het plan voorziet in een toename van het weiden van vee op grond van de in artikel 3, lid 3.5.6, onderscheidenlijk artikel 4, lid 4.6.6, en artikel 5.5.6, van de planregels opgenomen mogelijkheid om af te wijken van de in bijlage 3 opgenomen dieraantallen en diercategorieën, overweegt de Afdeling het volgende.

De Afdeling stelt vast dat de toename van het weiden van vee ten opzichte van de referentiesituatie, die gebruikmaking van voornoemde afwijkingsbevoegdheden met zich kan brengen, niet is betrokken in de passende beoordeling die aan het plan ten grondslag is gelegd. Gelet op wat in 17.4. is overwogen, overweegt de Afdeling dat om die reden niet de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet zal aantasten.

Gelet hierop is het plan, voor zover het artikel 3, lid 3.5.6, artikel 4, lid 4.6.6 en artikel 5.5.6, van de planregels betreft, naar het oordeel van de Afdeling in strijd met artikel 2.8, derde lid, van de Wnb vastgesteld.

Het betoog slaagt.

(...)

27. Deze uitspraak brengt voor de veehouderijen met natuurvergunningen waarnaar in bijlage 4 van de planregels concreet wordt verwezen het volgende mee. De feitelijke dieraantallen en -categorieën die een veehouderij ten tijde van de vaststelling van het plan planologisch legaal had en die zijn neergelegd in bijlage 3 van de planregels, blijven planologisch toegestaan. De vernietiging van artikel 1, lid 1.42, onder b, van de planregels, waarin wordt verwezen naar natuurvergunningen en PAS-meldingen, betekent niet dat grotere aantallen dieren of andere diercategorieën planologisch niet zouden kunnen worden toegestaan. Het betekent wél dat de gevolgen van de toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, óók van het weiden van vee ingeval een melkveehouderij over een vergunning beschikt voor een stalsysteem dat het weiden van vee impliceert, ten opzichte van de referentiesituatie in een passende beoordeling moeten worden onderzocht. Bij die passende beoordeling is van belang dat niet kan worden verwezen naar het PAS of, bij gebruikmaking van artikel 2.8, tweede lid, van de Wnb, naar passende beoordelingen die zijn gebaseerd op het PAS. Ook in het geval het plan door middel van afwijkingsbevoegdheden voorziet in vestigings- of uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen, is nader onderzoek nodig.

(...)

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

over het besluit van de 14 december 2017

(...)

II. verklaart de beroepen van

- a. Stichting Brabantse Milieufederatie;
- b. [appellante sub 3];
- c. [appellant sub 4];
- d. [appellant sub 6];

tegen het besluit van de raad van de gemeente Halderberge van 14 december 2017 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied Halderberge" gegrond; (...)

Noot

De hierboven opgenomen uitspraak is relevant voor zover het gaat om het weiden van vee. Het bestemmingsplan maakt onder meer de nieuwvestiging of uitbreiding van melkveehouderijen mogelijk. Een milieugroepering vreest voor een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden als gevolg van een met die nieuwvestiging of uitbreiding samenhangende toename van het weiden van vee.

De Afdeling heeft in de 'PAS-uitspraak' over weiden en bemesten van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1604) overwogen dat het weiden van vee door een melkveehouderij onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, uitbreiding of exploitatie van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden. Daarom dienen bij een aanvraag om een natuurvergunning voor het oprichten, exploiteren of wijzigen van een veehouderij ook de gevolgen van het daarmee samenhangende weiden van vee te worden beoordeeld.

Interessant aan de hierboven opgenomen uitspraak is dat de Afdeling in algemene zin oordeelt dat het gegeven dat het weiden van vee onlosmakelijk samenhangt met de oprichting, exploitatie of uitbreiding van de stallen waarin het melkvee wordt gehouden, betekent dat de gevolgen van het weiden van vee bij de vaststelling van een bestemmingsplan moeten worden beoordeeld als een bestemmingsplan voorziet in de (nieuw)vestiging of uitbreiding van een melkveehouderij waarin het weiden van het melkvee onderdeel uitmaakt van de bedrijfsvoering.

Aldus werkt de hiervoor aangehaalde uitspraak van 29 mei 2019 (die ziet op een project als bedoeld in de Wet natuurbescherming) door naar een bestemmingsplan (een plan als bedoeld in de Wet natuurbescherming). Dat verrast overigens niet. Ik verwijs naar de uitspraak van de Afdeling van 6 september 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:2413, Buitengebied Bronckhorst). In die uitspraak oordeelde de Afdeling over een gebruiksverbod inhoudende dat onder het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan wordt begrepen: "(...) het gebruik van gronden met de bestemming 'agrarisch met waarden – Landschap en natuur' waarop niet tevens een aanduiding bouwvlak is gelegen, waarbij de emissie N/ha/jaar meer bedraagt dan de emissie N/ha/jaar afkomstig van het ten tijde van de vaststelling van het plan aanwezige bestaande gebruik van deze gronden; (...)". De Afdeling overwoog als volgt:

"(...) Tussen partijen is niet in geschil dat het huidige gebruik van het perceel bestaat uit agrarisch gebruik in de vorm van grasland met volledig maaien en dat als dit perceel wordt gebruikt voor het beweiden voor rundvee, hierbij

minder mest wordt uitgereden dan wanneer het perceel wordt gebruikt voor grasland met volledig maaien. [appellant sub 1] en anderen hebben verder ter zitting erkend dat bij het gebruik voor beweiding minder ammoniak zal worden uitgestoten vanaf de gronden buiten het bouwvlak. De Afdeling ziet voorts in hetgeen [appellant sub 1] en anderen naar voren hebben gebracht geen grond voor het oordeel dat deze bepaling niet handhaafbaar zou zijn, aangezien duidelijk is wat het bestaande gebruik van het perceel was voor de vaststelling van het plan. Het betoog faalt. (...)”

Wordt deze uitspraak strikt nageleefd, dan zijn de gevolgen verstrekkend. Immers, verandert het gebruik van grasland met volledig maaien in beweiding, dan wordt in strijd met het bestemmingsplan gehandeld. Wat hiervan ook zij, deze uitspraak maakte reeds duidelijk dat naast het houden van dieren in dierenverblijven ook andere stikstofbronnen in de beoordeling van de effecten van een bestemmingsplan moeten worden betrokken, zoals het weiden en bemesten (en overigens ook vervoersbewegingen).

Voor het overige heeft het oordeel van de Afdeling over het weiden van vee in de kwestie Buitengebied Halderberge een sterk casuïstisch karakter. De Afdeling zag zich voor de vraag gesteld of het plan voorzag in de (nieuw)vestiging of uitbreiding van melkveehouderijen, waarvan het weiden van vee deel uitmaakt van de bedrijfsvoering. Ik verwijs naar de rechtsoverwegingen 173 en 174. De Afdeling concludeert dat het plan voorziet in vestigings- of uitbreidingsmogelijkheden van melkveehouderijen, waarvan beweiding deel uitmaakt van de bedrijfsvoering, zodat de raad in het kader van de vaststelling van het plan de gevolgen daarvan voor Natura 2000-gebieden had dienen te beoordelen. In dat kader dienen ook de gevolgen van de toename van het te beweiden melkvee te worden beoordeeld. Het plan is volgens de Afdeling in zoverre dan ook in strijd met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en in strijd met artikel 2.8, derde lid, van de Wet natuurbescherming vastgesteld.

P.P.A. Bodden

Milieu

8009

ECLI:NL:CBB:2019:518

College van Beroep voor het bedrijfsleven
22 oktober 2019

(Fosfaatrechten)

(mr. R.C. Stam)

Met noot E. Zonderland - Knijn

Fosfaatrechten

[Meststoffenwet, art. 23 derde lid; Uitvoeringsbesluit meststoffenwet, art. 72 lid 1, art. 72 lid 2; Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1]

Naar het oordeel van het College is appellante er niet in geslaagd bewijs te leveren dat dat zij een nieuw gestart bedrijf voert. Het College verwijst naar zijn uitspraak van 6 augustus 2019 (ECLI:NL:CBB:2019:331), waaruit volgt dat aan de voorwaarde om in aanmerking te komen voor de startersregeling niet is voldaan wanneer een omgevingsvergunning die voor 2 juli 2015 is verleend aan een andere (rechts)persoon of een melding die is gedaan door een andere (rechts)persoon. Appellante maakte door de melding op grond van het Activiteitenbesluit Milieubeheer gebruik van de bestaande milieuvergunning en zij deed een verandermelding in plaats van een oprichtingsmelding, zodat zij niet aan deze voorwaarde voldoet. Daarnaast is het waar dat appellante na 1 april 2013 door het verwijderden van de melkinstallatie en de melktank niet onmiddellijk zelf kon melken, maar het is niet ongebruikelijk om dergelijke productiemiddelen te vernieuwen als onderdeel van de modernisering van een bedrijf. Geen sprake van een nieuw gestart bedrijf.

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 22 oktober 2019 in de zaak tussen
maatschap [naam 1], te [plaats], appellante
(gemachtigde: mr. P.J.G. Goumans),
en
de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verweerder
(gemachtigde: mr. S. Loontjes).

Procesverloop

Op 12 januari 2018 heeft verweerder op grond van artikel 23, derde lid, van de Meststoffenwet (Msw) het fosfaatrecht van appellante vastgesteld op 2.735 kg. Het verzoek van appellante om dat fosfaatrecht te verhogen, heeft verweerder op 13 juli 2018 afgewezen.

Bij besluit van 16 augustus 2018 (het bestreden besluit) heeft verweerder het daartegen gerichte bezwaar van appellante ongegrond verklaard.